

VERGROENEN VAN BEDRIJVENTERREINEN

BEDRIJVEN EN BIODIVERSITEIT START OP DE TEKENTAFEL

Bedrijventerreinen zijn belangrijke schakels om groenstructuren te verbinden. Dat blijkt uit de resultaten van het project 'Bedrijven en biodiversiteit start op de tekentafel' die op 26 november in aanwezigheid van Vlaams minister Joke Schauvliege werden toegelicht op het Industriepark-Noord in Sint-Niklaas. Ruimte voor economische activiteit kan ook waardevol zijn voor de biodiversiteit. Een bedrijventerrein kan zo deel uitmaken van een fijnmazig groenblauw netwerk binnen de ruimere omgeving.

Veel ruimte voor creatief groen

Binnen het verstedelijkt Vlaanderen zorgen veel industriezones voor een versnippering van het landschap ten nadele van het aanwezige groen. Het project 'Bedrijven en biodiversiteit start op de tekentafel' toont het tegenovergestelde. Tijdens de samenwerking tussen het Departement Leefmilieu, Natuur en Energie en de opleidingen Landschaps- en tuinarchitectuur van de Hogeschool Gent en de Erasmushogeschool Brussel trokken 80 studenten naar verschillende bedrijventerreinen verspreid over Vlaanderen. Zij gingen op zoek naar ecologische en multifunctionele ontwerpconcepten voor deze terreinen. Niet toevallig was één daarvan het Industriepark-Noord. Sint-Niklaas wil de Z-vormige bosstructuur via een doordacht beleid herwaarderen. Deze historische zandrug wordt nu doorsneden door industriezones. Ontwerpbureau Grontmij werkt, met de concepten van de studenten als inspiratie, aan een nieuwe visie voor het Industriepark-Noord met groene infrastructuur in de hoofdrol. Een eerste draft van hun plannen werd vandaag voorgesteld.

De concepten van de studenten tonen duidelijk aan dat mits creatieve oplossingen ruimte voor economische activiteit ook waardevol kan zijn voor de biodiversiteit. Het kan gaan om ingrepen zoals een bloemenweide als voortuin of bloemrijke

mengsels aan de rand van het terrein, hagen of takkenrils als afsluiting tussen de individuele bedrijven, insectenhôtels, geclusterde parkeertorens voor de hele bedrijvenzone met klimplanten, groendaken, grasdallen waarbij hemelwater beter in grond kan dringen enzovoort.

Technische kennis ontbreekt veelal

De vertaalslag van concept naar realisatie blijkt echter vaak een moeilijke hindernis. Eén van de hinderpalen tussen concept en uitvoering is het ontbreken van technische kennis over materiaalkeuzes. De Vlaamse Confederatie Bouw startte daarom met het project 'Groen in de bouw', gesubsidieerd door het Departement LNE. Het project wil kennis en overleg bevorderen binnen de sector van de natuurtechnische milieubouw voor infrastructuur, bouw en stadsvernieuwing. Door bundeling van technische, ondersteunende informatie binnen een kenniscentrum wordt ook de kwaliteit van bio-afbreekbare materialen en hun toepassingen verhoogd. Dit moet leiden tot grotere bereidwilligheid om meer natuur op en rond gebouwen toe te laten. Het nieuwe kenniscentrum wil ook de hele keten opdrachtgever-studiebureau-onderzoeksinstituut-producent-aannemer betrekken.

Ecosysteemdiensten

Vlaams minister Joke Schauvliege bracht het initiatief ook ter sprake op de AVBS-jaarvergadering van eind 2015 die handelde over groen in de stad. Zij stelt dat bij het verweven van natuur en omgeving zeker ook de economische sector moet betrokken worden. In haar beleidsnota Omgeving werd opgenomen dat natuur, naast een intrinsieke waarde ook een functionele waarde heeft, de zogenaamde ecosysteemdiensten, de brug tussen ecologie en economie. Zij wil in Vlaanderen het bedrijfsleven hiervoor maximaal mee inschakelen. Neem ook eens een kijkje op de website www.lne.be/bedrijven-en-biodiversiteit. ●

GROENE COMPENSATIE VOOR BEDRIJVENTERREINEN

De vestiging van ARDO bv. in het Nederlandse Zundert is een onderdeel van de Belgische gelijknamige groep met zetel in Ardoe. Deze nieuwe vestiging laat zich opmerken door een groencompensatieverhaal dat aan de vestiging van het bedrijf werd gekoppeld: natuurontwikkeling naast het bedrijventerrein.

De Ardo-vestiging in Zundert is volgens de SHE-manager Sjuul Jilesen een mooi voorbeeld van hoe industrie en natuur

goed kunnen samengaan. In 2014 werd door ARDO een nieuw vrieshuis in Zundert gebouwd. Het project omvat een

hoogbouwmagazijn van 32 meter hoog met een oppervlakte van 6.500 m² en een capaciteit van 28.000 pallets.

Gezien de ligging van het bedrijf nabij een natuurlijke ecologische corridor diende er, samen met de uitbreiding, een natuurlijke compensatie te worden

© W. De Geest

Het gebied als natuurcompensatie voor de vestiging van Ardo is bijna 5ha groot.

voorzien. Er werd een natuurlijk gebied van 4,7 ha aangelegd tussen de Aa en het industriegebied dat deel uitmaakt van de Ecologische Hoofdstructuur van Brabant. De aanleg gebeurde in samenwerking

met landelijke en plaatselijke natuurorganisaties en met de gemeente Zundert.

Ardo kreeg voor deze realisatie ook 70.000€ subsidies van de provincie

Noord-Brabant. Het werd dan ook geen afgesloten geheel want het gebied heeft een lokale functie als leerzone voor lagere scholen en doet ook dienst als recreatiegebied voor de inwoners van de gemeente. Bij de aanleg werd voorzien in een mix van inheemse beplanting met waterpartijen die ook hun rol vervullen als zone voor waterzuivering en recirculatie voor Ardo. Er staan in het gebied een mix van inheemse soorten (Alnus, Fraxinus, Quercus, Salix, ...) voor een gevarieerd landschap en het aanwezige bijenhotel zorgt voor de noodzakelijke plantenbestuiving. De enige opmerkelijke rijbeplanting wordt wel gevormd door *Metasequoia glyptostroboides* die er blijkbaar deels gekomen is voor de visuele afscherming van de bedrijfsgebouwen.

Het onderhoud van het natuurterrein dient Ardo de eerste 3 jaren op zich te nemen. Hierna wordt het onderhoud door Natuurmonumenten opgenomen. Zo wordt o.a. in natuurlijk beheer door schapen voorzien. ●

< Willy De Geest

2B CONNECT HELPT 70 BEDRIJVEN HUN TERREINEN NATUURGERICHT IN TE RICHTEN

In januari ging het Europees project 2B Connect (*) van start. Drie jaar lang zullen 19 partners in de grensstreek Vlaanderen-Nederland zich inzetten voor meer biodiversiteit op minstens 70 bedrijventerreinen in de grensregio. 2B Connect geeft een rechtstreekse invulling aan de Biodiversiteitsstrategie 2020 van de Europese Commissie dat wil inzetten op de ontwikkeling van groene infrastructuur. Het project ontvangt daarvoor meer dan 3 miljoen euro.

Groene bedrijventerreinen kunnen een natuurverbinderende functie hebben.

Door het natuurgericht inrichten en beheren van bedrijventerreinen ontstaat een groene infrastructuur die een belangrijke rol speelt als (grensoverschrijdende) natuurverbinding. Maar vaak ontbreekt bij bedrijven echter de kennis en de ondersteuning hiervoor. Van januari 2016 tot december 2018 helpt 2B Connect minstens 70 bedrijven hun terrein op een natuurlijke manier in te richten. Via een opleiding reikt 2B Connect instrumenten aan (bv. een biodiversiteitscan) die bedrijven helpen biodiversiteit in te passen in de bedrijfsvoering. Het project ontwikkelt ook een rekenapplicatie die bedrijven toont waarom investeren in groene infrastructuur loont.

In Vlaanderen en Nederland lopen al verschillende projecten om bedrijventerreinen biodiverser in te richten. Dit Europese Interreg project vormt daarop een

zeer belangrijke aanvulling.

2B Connect wordt uitgevoerd door dertien partners uit Vlaanderen en zes uit Nederland. Vlaamse partners: Vlaamse Overheid (dept LNE, ANB), EV INBO, provincie Antwerpen, Strategische Projectenorganisatie Kempen, Inverde, Regionaal Landschap Lage Kempen, Regionaal Landschap Noord-Hageland, stad Aarschot, Provinciale Ontwikkelingsmaatschappij Vlaams-Brabant, Nolim-park, VBM NV, SCR-Sibelco en stad Lommel. Nederlandse partners: provincie Noord-Brabant, gemeente Helmond, gemeente Maastricht, Huis van de Brabantse Kempen, Zeeuwse Milieufederatie, Stichting Landschapsbeheer Zeeland.

Voor meer informatie over 2B Connect kan men terecht bij Elke Van den Broeke – Departement Leefmilieu, Natuur en Energie van de Vlaamse overheid - 32 (0)492 72 28 63 - elke.vandenbroeke@lne.vlaanderen.be ●

(*) Interreg Vlaanderen-Nederland is een Europees fonds voor regionale ontwikkeling in het grensgebied België-Nederland.